

Granskning av Karlstads universitets ansökan om tillstånd att utfärda konstnärlig masterexamen inom området musikalisk gestaltning

Uppdraget

Karlstads universitet har den 16 februari 2021 ansökt hos Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om tillstånd att utfärda masterexamen inom området musikalisk gestaltning. Den 12 januari 2022 fattade UKÄ beslut om att ge Karlstads universitet möjlighet att komplettera sin ansökan rörande bedömningsgrunderna *Område och huvudområde*, *Utbildningsmiljö* och *Studentperspektiv* som ansågs vara otillfredsställande. Karlstads universitet inkom med kompletterande underlag den 28 april 2022. Vi, vicedekan Ulf Dalnäs, Göteborgs universitet, professor Maria Bania, Göteborgs universitet och studentrepresentant Arne Björk, Kungliga musikhögskolan, har fått i uppdrag att granska kompletteringen.

Denna granskning berör alltså endast bedömningsgrunderna *Område och huvudområde* och *Utbildningsmiljö* under bedömningsområdet *Förutsättningar* samt bedömningsområdet *Studentperspektiv*. För bedömningen av övriga områden hänvisas till bedömargruppens yttrande daterat 12 januari 2022.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen samt utifrån de krav som finns sammanställda i Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen. Underlag för bedömningen har varit den kompletterande redogörelsen inklusive bilagor som Karlstads universitet lämnat in till UKÄ den 28 april 2022.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Område och huvudområde och Utbildningsmiljö

Bedömargruppen har tagit del av Karlstads universitets komplettering av ansökan om masterexamen inom området musikalisk gestaltning. Kompletteringen tar fasta på de svagheter som bedömargruppen påpekat inom området *Förutsättningar; Område och huvudområde* och *Utbildningsmiljö*.

Bedömargruppen konstaterade i sitt yttrande den 12 januari 2022 att lärosätet behöver profilera utbildningen tydligare för att utbildningsmiljön ska bli relevant och professionsinriktad för samtliga framtida studenter på avancerad nivå.

Lärosätet har jämfört med ansökan avgränsat och skrivit fram profilen kopplat till utbildningsmiljön tydligare. Bedömargruppen ser att huvudområdets inriktning mot västerländsk konstmusik med kammarmusikalisk profil skapar en trovärdig miljö och fungerar med angivet studentantal, särskilt när utbildningen är fullt utbyggd. Lärosätet har i sin komplettering ökat antalet studenter till mellan åtta och tio studenter per antagning och anpassat de sökbara instrumenten till den framskrivna kammarmusikaliska profilen. En sådan profil står inte i motsättning mot att studenterna också får möjlighet till

orkesterspel och bedömargruppen ser positivt på de olika samarbeten som fanns med i ansökan och som förtydligas i kompletteringen. Med det innehåll som presenterades i ansökan, inklusive kurserna i entreprenörskap och scenisk beredskap samt konstnärlig forskningsförberedelse om 7.5 hp var, ser bedömmargruppen att relevansen och möjligheterna att bedriva utbildning på avancerad nivå inom huvudområdet har stärkts.

Sammantaget ser bedömargruppen att lärosätet har avgränsat och förtydligt inriktningens huvudområde och utbildningsmiljö. Enligt bedömargruppen skapar den kammarmusikaliska profilen förutsättningar för alla antagna studenter att erhålla en utbildning av hög kvalitet.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Bedömargruppen har tagit del av Karlstads universitets komplettering av ansökan om masterexamen inom området musikalisk gestaltning. Kompletteringen tar fasta på de svagheter som bedömargruppen påpekat inom området *Studentperspektiv*.

Bedömargruppen konstaterade i sitt yttrande den 12 januari 2022 att lärosätet behöver se över och tydliggöra studenternas formella möjligheter för att utöva inflytande.

Bedömargruppen hade under intervjuerna svårt att se hur studentperspektivet togs till vara på ett förtroendeingivande sett. Lärosätet har i kompletteringen förtydligt om hur studentinflytandet vid institutionen möjliggörs via de forum för studentinflytande som presenterades i ansökan. Vidare beskrivs hur studenterna medverkade under processen med ansökan om examenstillståndet via dessa forum. Bedömargruppen ser positivt på lärosätets förtydliganden. Bedömargruppen ser också positivt på att antalet institutionsråd har ökat, i dialog med studentkåren, vilket stärker studentinflytandet. Vi utgår från att lärosätet också i praktiken kommer att ta till vara studentperspektivets olika delar i uppstarten av det nya masterprogrammet. Detta är inte minst viktigt inom konstnärlig utbildning där det informella studentinflytandet ofta är stort, ibland på bekostnad av det formella studentinflytandet.

Sammantaget anser bedömargruppen att Karlstads universitet har tydliggjort och förstärkt studenternas möjligheter att utöva inflytande.

De sakkunnigas rekommendation

De sakkunnigas rekommendation är att UKÄ beslutar att ge Karlstads universitet tillstånd att utfärda masterexamen inom området musikalisk gestaltning.

För bedömargruppen

Ulf Dalnäs

Granskning av Karlstads universitets ansökan om tillstånd att utfärda konstnärlig masterexamen inom området musikalisk gestaltning

Uppdraget

Karlstads universitet har den 16 februari 2021 ansökt hos Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om tillstånd att utfärda konstnärlig masterexamen inom området musikalisk gestaltning. Vi, vicedekan Ulf Dalnäs, Göteborgs universitet, professor Maria Bania, Göteborgs universitet, professor Anders Ljungar-Chapelon, Lunds universitet, arbetslivsföreträdare Sarah Riedel och studentrepresentant Arne Björk, Kungliga musikhögskolan, har fått i uppdrag av UKÄ att granska ansökan.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen samt utifrån de krav som finns sammanställda i *Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen*. Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag, Rapport 2016:15*). Underlag för bedömningen har varit Karlstads universitets ansökan om examenstillstånd samt intervjuer som genomfördes den 15 oktober 2021. Vid detta tillfälle genomfördes gruppvisa samtal med högskolans ledning, institutions- och utbildningsledning, studenter samt lärare. Vår bedömning redovisas i bilaga 1. Bedömningen sammanfattas i ett samlat omdöme med motivering.

Bedömargruppens preliminära yttrande har skickats till lärosätet på delning, för att påpeka eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Det svar som lärosätet inkom med framgår av bilaga 2. Vi har tagit del av lärosätets svar, och i de fall där vi gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandet.

De sakkunnigas rekommendation

Vi föreslår att UKÄ beslutar att inte ge Karlstads universitet tillstånd att utfärda konstnärlig masterexamen inom området musikalisk gestaltning men möjlighet att inom sex månader komplettera sin ansökan med avseende på bedömningsområdena förutsättningar och studentperspektiv.

För bedömargruppen

Ulf Dalnäs
Ordförande

Bilaga 1

De sakkunnigas motiveringar

Lärosäte Karlstads universitet	Examenstillstånd Musikalisk gestaltning - konstnärlig master	ID-nr A-2021-02-5112
<p>Bedömningsområde: Förutsättningar Område och huvudområde Omdöme: Inte tillfredsställande Motivering: <i>Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</i></p> <p>Den ansökta masterutbildningen omfattar 120 högskolepoäng (hp), inkluderar självständigt arbete och för antagning krävs kandidatexamen i musik, musiklärarexamen eller annan examen på grundnivå om minst 180 hp som innehåller kurser om minst 90 hp inom musikområdet. Utifrån ansökan och inskickade styrdokument konstaterar bedömargruppen att angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</p> <p><i>Området är definierat i relation till den konstnärliga grunden. Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har inte rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till området.</i></p> <p>Såväl område som huvudområde för den planerade masterutbildningen är musikalisk gestaltning. Musikalisk gestaltning är ett brett huvudområde som lärosätet avser inrätta på avancerad nivå. I nuläget har lärosätet en kandidatutbildning i musik. Bedömargruppen anser att området och även huvudområdet är väl definierat i relation till den konstnärliga grunden. Masterutbildningen planeras ha inriktningen västerländsk konstmusik.</p> <p>Enligt ansökan planerar lärosätet att till en början anta 5-6 studenter per läsår till utbildningen. Den till antalet begränsade studentgruppen i kombination med det breda valet av huvudinstrument (både orkester- och icke-orkesterinstrument samt sång) utgör enligt bedömargruppen ett problem, då utbildningen enligt ansökan och intervjuerna skall ge goda förutsättningar för att söka arbete i professionell orkester. I ansökan skriver lärosätet att detta kompenseras med studenter från det konstnärliga kandidatprogrammet och musiklärarutbildningen. Detta är bra, men det kompenseras inte tillräckligt förutsättningarna för studenter på konstnärlig masternivå att lära av andra studenter inom samma specialisering enligt bedömargruppen. I både ansökan och intervjuerna beskrivs att utbildningen även skall förbereda studenterna för ett yrkesliv som frilansande entreprenör, samt att kunna tillgodogöra sig en forskarutbildning. Att ta del av andra studenters arbeten och processer resulterar ofta i ett lärande som har stor betydelse på den avancerade nivån. På avancerad nivå förutsätter detta att tillräckligt många av studenterna är inriktade mot liknande fortsatta karriärer (exempelvis orkesteranställning, entreprenörskap eller doktorandstudier/forskarkarriär). Detta menar bedömargruppen att lärosätet får svårt att upprätthålla med programmets breda utformning tillsammans med ett litet antal studentplatser. Bedömargruppen är även tveksam till den femårsplan som presenteras där utbildningen ska växa sett till antalet studenter men samtidigt breddas med fler genrer, ytterligare instrument, ensembleledning samt komposition.</p> <p>Enligt ansökan blir de huvudinstrument som är möjliga att antas till vid utbildningens start samma instrument som nu finns inom kandidatprogrammet, nämligen piano, violin, viola, violoncell,</p>		

kontrabas, sång, flöjt, klarinett och gitarr. I närtid planeras en utökning av instrument, en operainriktning, ensembleledning och att även studenter inriktade mot komposition ska kunna antas. Vidare ska andra genrer än västerländsk konstmusik kunna rymmas inom utbildningen. Bedömaregruppen anser sammantaget att den föreslagna utbildningens bredd inte står i rimlig relation till antalet studenter.

I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.

Det finns ett antal masterutbildningar i musikalisk gestaltning med inriktning mot västerländsk konstmusik i Sverige, och ett stort antal internationellt. Det finns redan ett stort antal studenter som har en masterexamen i musikalisk gestaltning eller motsvarande, och som därmed är behöriga att söka vidare till utbildning på forskarnivå. Bedömaregruppen anser därför att det inte finns ett allmänt intresse att utfärda denna examen för att tillfredsställa behovet av personer som har behörighet att söka vidare till utbildning på forskarnivå inom ämnet. Däremot anser bedömaregruppen att det för utvecklingen av svenskt musikliv är värdefullt med fler masterutbildade inom musikalisk gestaltning. Hög kompetens behövs för dagens och framtidens utmaningar, inte minst inom västerländsk konstmusik. För utvecklingen av svenskt musikliv finns ett behov av musiker med hög konstnärlig kompetens förenad med den reflektiva och kritiska verbala framställningsförmåga som forskningsförberedande kurser och det självständiga arbetet i ett masterprogram möjliggör.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal (lärarkompetens och lärarkapacitet)

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna konstnärliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Vid lärosätet finns sammantaget en god kompetens. I den inskickade bilagan över lärarresurser listas tre konstnärligt befördrade professorer, sju lektorer (varav två är antagna som doktorander vid ett annat lärosäte) och nio disputerade lärare inom olika områden. Antalet disputerade inom olika ämnen, lektorer och professorer är tillfredsställande för att genomföra en masterutbildning i musikalisk gestaltning givet kursinnehållet som presenteras i utbildningsplanen. Det finns lärare med relevant kompetens inom de instrumentgrupper som utbildningen riktar sig mot. Bedömaregruppen finner att lärarnas sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort sikt. Bedömaregruppen ser positivt på att rektor vid lärosätet beslutat om att tillsätta en heltidsprofessur i musikalisk gestaltning under 2021 vilket kommer bli ett viktigt komplement till den konstnärliga forskningsmiljön. Det finns dock enligt bedömaregruppen en sårbarhet kopplat till det stora antal instrument, sång och profiler som erbjuds relaterat till lärarresurserna.

Det bedömaregruppen saknar för en mer långsiktig bedömning är en kompetensförsörjningsplan där exempelvis pensionsavgångar och andra planerade kompetenstapp kan mötas med långsiktiga strategier. Enligt ansökan tänker sig lärosätet att utvidga miljön till fler genrer och ytterligare inriktningar, ensembleledning, opera och komposition. Bedömaregruppen kan bara yttra sig om lärarkapaciteten utifrån västerländsk konstmusik där vi ser att lärosätet succesivt har byggt upp kompetens som vi bedömer adekvat i proportion till innehållet i utbildningen.

Bedömningsområde: Förutsättningar**Utbildningsmiljö****Omdöme:** Inte tillfredsställande**Motivering:** *Det finns inte en relevant konstnärlig och professionsinriktad miljö.*

Miljön inom området musikalisk gestaltning är relevant för den tänkta masterutbildningen. Även om utbildningen är placerad i en mindre ort så är omfattningen av konsertverksamheten hög och samverkan sker även med andra musikaliska institutioner och festivaler för att berika den viktiga delen av en högre musikutbildning. Flertalet av lärarna är aktiva musiker och forskare vilket stärker och gör miljön relevant.

Utifrån de antalet instrument, inklusive sång som studenter till det kommande masterprogrammet ska kunna antas till anser bedömargruppen att det finns en risk kopplad till miljön som lärosätet inte kommer kunna råda över. För att tillgodogöra sig studier och musicerande på avancerad nivå menar bedömargruppen att studenter behöver en utbildningsmiljö med andra studenter med liknande inriktning att lära av och tillsammans med. I synnerhet orkesterträning kräver ett betydligt större antal medstudenter på samma eller motsvarande nivå med orkesterinstrument som huvudämne för att utbildningsmiljön skall bli tillfredsställande. Detta kan inte i tillräcklig grad kompenseras av gemensamma aktiviteter med studenter på grundnivå. Utifrån ansökan och intervjuer är det för bedömargruppen fortfarande oklart hur lärosätet ska kunna säkra en hög kvalitet för samtliga eventuella instrument och framtida inriktningar för studenter på avancerad nivå. Det finns förutsättningar för en utbildningsmiljö av hög kvalitet även med det planerade studentunderlaget, men för att säkerställa detta menar bedömargruppen att en mer avgränsad och profilerad utbildning behöver presenteras.

Miljön inom området är av sådan kvalitet och omfattning att högskolan kan erbjuda utbildning med nära anknytning till utbildning på forskarnivå.

Lärosätet har systematiskt byggt upp en forskningsmiljö vid musikhögskolan över tid och har en plan för fortsatt uppbyggnad. Det finns samarbete med ett annat lärosäte kring utbildning på forskarnivå där två av lärarna är antagna som doktorander. Även vad gäller handledarsamarbete finns ett utvecklat samarbete.

Enligt ansökan finns det en "stor potential att utveckla systematisk samverkan med andra kunskapsområden som vilar på vetenskapliga grunder" inom lärosätet. Ansökan pekar även på andra möjligheter till gränsöverskridande samarbeten för masterprogrammet, till exempel gränsöverskridande samarbeten med dans samt med konst- och bildkurserna. Under intervjun beskrevs samarbetet med lärosätet som utvecklat och med många skikt, och pågående samverkansprojekt beskrevs. Dessa samverkansmöjligheter och pågående projekt tycktes dock inte vara bekanta vid musikhögskolan. Att kännedom om befintliga resurser är så bristande på dessa nivåer ser bedömargruppen som ett problem. Givet lärarnas konstnärliga utvecklingsprojekt och forskning, den framtida rekryteringen av en fulltidsprofessor samt att två av lärarna genomgår utbildning på forskarnivå finner bedömargruppen att miljön har en tillräcklig anknytning till utbildning på forskarnivå.

Studenterna tar aktiv del i högskolans forskningsmiljö.

Enligt ansökan finns en kontinuerlig seminariemiljö där studenterna tar del av forskningen vid institutionen. Under intervjun framkom att studenter förefaller omedvetna om och sällan medverkar i denna miljö. Studenterna möter forskning främst via deras lärares egen forskning (i de fall läraren forskar). Det är enligt bedömargruppen en förutsättning att ett forskningsseminarium är upprättat (bland annat på grund av avsaknaden av utbildning på forskarnivå vid institutionen) och bedömargruppen ser det som ett utvecklingsområde för institutionen att i högre grad bjuda in studenter och låta studenternas frågor finna utrymme i seminariemiljön. Utifrån utbildningsplanen och kursplanerna kan bedömargruppen se att de blivande studenterna kommer att bli delaktiga i forskningsmiljön genom de forskningsförberedande kurserna och det självständiga arbetet.

Utbildningens innehåll och utformning ger studenterna tillräckliga förkunskaper för att kunna söka till utbildning på forskarnivå.

Det finns en forskningsförberedande kurs inom programmet som tillsammans med det självständiga arbetet utgör basen för studenternas eventuella framtida forskning. Under intervjun betonades att det är den musikaliska praktiken som studenternas självständiga arbeten ska avhandla och något som hela utbildningen kretsar kring. Även den forskande miljö som har byggts upp vid institutionen kretsar kring musikens praxis, lärande och relaterade frågeställningar. Den forskningsförberedande kursen ger studenterna ökade förutsättningar för fortsatta studier på forskarnivå vilket bedömargruppen finner positivt.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Resurser

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur.*

Bedömargruppens uppfattning är att det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig materiell infrastruktur. De materiella resurserna för en masterutbildning med denna inriktning som exempelvis tillgång till flyglar, övningsrum m.m. tycks vara på plats. Under intervjun framkom inga tvivel angående de materiella resurserna för ett kommande masterprogram utifrån den planerade utbildningens volym.

De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.

Bedömargruppen anser att lokalerna (som är byggda för musikundervisning) är stabila och ändamålsenliga. Lokalerna inkluderar konsertsal, kammarmusiksal, inspelningsstudio, undervisningsrum av olika kategorier, samt övningsrum och arbetsrum för lärare. Även instrumentarium för konstnärlig masterutbildning i musikalisk gestaltning med den inriktning som planeras som flyglar av bra kvalitet och ålder finns. Biblioteket har samma inriktning som den som planeras för masterutbildningen, och används flitigt. Det närliggande musiklivet används även fördelaktigt som resurs.

Det är av stor vikt att kännedom om befintliga resurser finns över hela institutionen, i synnerhet bland de grupper som förväntas använda dem. Bedömargruppen vill understryka vikten av att resurser kommuniceras och används. Under intervjun framkom en bristande kännedom om vilka resurser som finns inom universitetet och medvetenhet om fördelarna med interdisciplinär samverkan (som nya intryck och kunskaper, breddad kompetens, vidgade perspektiv samt inte minst möjligheter för studenterna att utveckla nätverk, konstnärliga såväl som icke konstnärliga). Bedömargruppen anser

att studenternas möjligheter till nätverksbyggande är begränsad på en liten ort som Arvika och därför ett särskilt utvecklingsområde för lärosätet att utveckla.

Som helhet finner bedömargruppen att institutionen har tillfredställande resurser för att genomföra en masterutbildning i musikalisk gestaltning.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet förutsättningar

Omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: Bedömargruppen anser inte att området förutsättningar är tillfredställande. Utbildningens huvudområde är definierat och inriktat mot västerländsk konstmusik. Dock finner bedömargruppen att en avgränsning eller tydligare profil krävs för att möjliggöra hög kvalitet på utbildningen. Det finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas för att berika svenskt musikkiv. Vidare finns det en sammantagen god kompetens med tillfredställande nivå på lärarkåren på kort sikt. Utbildningsmiljön är god men bedömargruppen finner studentgruppen alltför liten för att uppnå en kritisk massa. Forskningsmiljön har systematiskt byggts upp men bedömargruppen önskar att studenterna tog en mer aktiv del av den. Vid musikhögskolan finns en stabil och ändamålsenlig infrastruktur som nyttjas effektivt.

Sammantaget bedöms området förutsättningar som i nuläget inte tillfredställande. Bedömargruppen anser att det vid lärosätet finns tillräckliga förutsättningar, men att lärosätet behöver profilera utbildningen tydligare för att säkerställa att utbildningsmiljön ska hålla hög kvalitet för studenter på avancerad nivå. Bedömargruppen anser att lärosätet inom sex månader har möjlighet att komplettera ansökan med en framskriven profil inom inriktningen västerländsk konstmusik som gör att utbildningen kan garantera en tillfredsställande nivå trots ett begränsat antal studentplatser.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Styrdokument

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen.*

Utbildningsplan, kursplaner och relationen där emellan är föredömligt strukturerat.

Utbildningsplan och samtliga kursplaner är bifogade ansökan och uppfattas av bedömargruppen som klara att fastställas. Vidare har lärosätet bifogat en matris som beskriver hur kursernas mål är relaterade till examensmålen för en konstnärlig masterexamen samt en översikt över kursernas struktur över läsåren. Kurserna är sorterade i Huvudinstrument, Ensemble, Entreprenörskap, Forskningsförberedande kurser och Självständigt arbete. Syftet med programmet framgår av utbildningsplanen som att "utifrån konstnärliga perspektiv utforska och utmana olika aspekter av musik och musicerande i nära relation till och med relevans för samhällets kulturliv". Genom lärosätets sammanhållna kvalitetssystem finns en väl avvägd ordning för fastställande av utbildningsplan och kursplaner. Vidare säkerställer det konstnärliga utskottet att innehållet håller för utbildning som vilar på konstnärlig grund. Utbildningsplanen och kursplanerna är utformade enligt praxis och det går enkelt att följa progression mellan kurserna. Även examinationsformerna framgår tydligt av kursplanerna och är relaterade till lärandemålen karaktär. Bedömargruppen finner underlaget som finns bifogat ansökan föredömligt strukturerat.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Säkring av examensmål**Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.*

Lärosätet har tagit fram en matris som bifogats ansökan där kursernas lärandemåls relation till examensmålen för konstnärlig masterexamen förtydligas. Det ger en bra översikt över hur utbildningen är utformad för att studenterna ska nå examensordningens fastställda mål. Bedömargruppen finner att utformning, genomförande och examination fungerar väl när det kommer till kurserna i huvudinstrument, entreprenörskap, forskningsförberedande kurs och det självständiga arbetet.

Bedömargruppen har dock frågetecken när det gäller kurserna i ensemble. Bedömargruppen menar att lärosätet kommer att få svårt att uppfylla alla de möjliga profiler som utlovas i ansökan. Ett exempel på det är orkesterspel som skrivs fram som ett innehåll i utbildningsplanen. Vid intervjun förstod bedömargruppen att orkesterspel inte bara är ett väsentligt innehåll utan också en framtida arbetsmarknad. Men givet det breda antal instrument som studenter ska kunna antas till så är det inte säkert att ens ett orkesterinstrument finns representerat i studentgruppen. Här anser bedömargruppen att lärosätet behöver förtydliga och renodla upplägget i ansökan om utbildningen ska kunna genomföras. Under intervjun framkom att liknande problem kunde hanteras när kandidatutbildningen i musikalisk gestaltning startade. Lärosätet kunde då hitta former för ensemblespel utifrån de antagna studenternas instrument och i vissa fall komplettera med att lärare själv var med och musicerade. Bedömargruppen menar dock att kraven på att säkerställa detta är avsevärt högre för utbildning på avancerad nivå och att liknande förslag på lösningar kan bli svårare att ordna. Det framgår av kursplanerna i ensemble att fokus ligger på kammarmusik vilket bedömargruppen menar vore en tydligare avgränsning för att nå examensmålen.

I lärartabellen anger lärosätet att en lektor i musikpedagogik är examinator för samtliga kurser inom musikerutbildningen. Givet att utbildningen vilar på konstnärlig grund fann bedömargruppen detta tveksamt. Under intervjun framgick att detta var på grund av regelverket för examinator vid lärosätet som fastslår att examinator ska vara disputerad på grundnivå och minst docent på avancerad nivå. Det framgick också under intervjun att det gick att göra undantag från denna regel samt att lärare på konstnärlig grund kan anses utgöra motsvarande nivå som disputerad eller docent beroende på ämnets art. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att utse en konstnärligt kompetent examinator för kurser på konstnärlig grund inom masterutbildningen för att säkerställa att examensmålen för en konstnärlig masterexamen ska uppnås.

Sammantaget finner bedömargruppen trots ovanstående påpekanden att bedömningsgrunden är tillfredsställande men rekommenderar lärosätet att fastställa en eller flera examinatoreer på konstnärlig grund och förtydliga utbildningsplanen när det gäller innehållet i kursen kammarmusik.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Jämställdhet****Omdöme:** Inte tillfredsställande**Motivering:** *Ett jämställdhetsperspektiv kommer inte att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.*

Datum
2022-01-12Reg.nr
42-00112-21

Det finns en standardformulering i samtliga kursplaner inom utbildningen "Jämställdhet och hållbar utveckling beaktas, framförallt genom rättvis fördelning av aktiviteter och lika bemötande oberoende av kön, etnicitet etc. samt genom väl genomarbetat utbildningsinnehåll, relevant och hållbart för kommande yrkesverksamhet". Bedömargruppen ser positivt på att varje kursansvarig på så vis får ansvar för sig att anlägga ett jämställdhetsperspektiv vilket kan följas upp i kursvärderingar.

Enligt ansökan framgår att lärosätet har nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling (sid 40). Men när sedan resultatet av enkätundersökning om jämställdhet och lika villkor presenteras framkommer det att 20 % av de kvinnliga studenterna menar att det förekommit oönskade skämt och att förekomsten av sexuella trakasserier ligger på 7 %. En nivå som lärosätet beskriver som begränsad (sid 41). Bedömargruppen finner detta anmärkningsvärt givet universitetets nolltolerans. Under intervjun ställdes frågor om jämställdhet men det framkom inte att denna typ av jämställdhetsfrågor fick särskilt stort utrymme.

Vid intervjun konstaterade bedömargruppen att lärosätets representanter reflekterade över vikten av ett jämställt repertoarval i utbildningen och konsertverksamheten, vilket bedömargruppen ser positivt på. Lärosätet har ett systematiskt jämställdhetsarbete vilket beskrivs tillfredsställande i ansökan men det är för bedömargruppen i ansökan och efter intervjun inte uppenbart hur detta arbete genomsyrat den konstnärliga miljön vid musikhögskolan. Exempelen som ges i ansökan när det gäller jämställdhet är alla från lärarutbildningen trots att den konstnärliga kandidatutbildningen har funnits i sex år.

Bedömargruppen anser att lärosätet tydligare behöver säkerställa jämställdhetsperspektivet i den konstnärliga miljön vid musikhögskolan.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat**Omdöme:** Tillfredsställande

Motivering: Bedömargruppen finner det samlade bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat tillfredsställande trots oklarheterna i jämställdhetsarbetet. Utbildningens upplägg med tillhörande utbildningsplan och kursplaner är väl formulerade och progression mellan kurserna går att följa fram till examensmålen. Examinationsformerna är väl avvägda givet kursernas karaktär men bedömargruppen menar att lärosätet bör säkerställa att examinator för kurserna på konstnärlig grund är anställd utifrån konstnärliga meriter snarare än vetenskapliga. Som helhet bedöms området vara tillfredsställande men bedömargruppen uppmanar lärosätet att säkerställa jämställdhetsarbetet vid institutionen. Lärosätet har ett systematiskt jämställdhetsarbete som bör kunna säkerställa att så blir fallet framöver.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Omdöme:** Tillfredsställande

Motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet, både inom och utanför akademien.*

Enligt bedömargruppen förbereder utbildningen studenterna inför ett arbetsliv som professionella musiker. Det finns kurser som fokuserar på entreprenörskap, scenisk framställning och fördjupat konstnärskap - men också kurser som förbereder för en konstnärlig forskarutbildning. I ansökan och under intervjun framkom att utbildningen ska täcka ett relativt brett spektrum, där studenterna utifrån egna önskemål kan välja olika framtida inriktningar (orkestermusiker, körsångare, frilans med egna projekt osv). Detta är intressant och förenligt med de krav som ställs på musiker idag. Men givet det

begränsade antalet studenter som lärosätet planerar att anta till utbildningen anser bedömargruppen att det blir svårt att upprätthålla hög kvalitet i samtliga inriktningar. Ur ett arbetslivsperspektiv hade en mer profilerad utbildning varit att föredra. Särskilt anser bedömargruppen att det är tveksamt att omfattningen med en vecka per år med Värmlandsoperan är tillräckligt på avancerad nivå för att förbereda studenterna för en provperiod för anställning eller framgångsrik karriär som frilansande orkestermusiker.

Vid intervjun kunde bedömargruppen konstatera att lärarna i den planerade utbildningen är djupt engagerade i utbildningen och de frågor som rör arbetslivet. Samtliga lärare är professionellt aktiva vid sidan av sin undervisning i de branscher som utbildningen syftar till att utbilda studenterna mot. Bedömargruppen uppfattade också att lärarna är generösa och delar med sig av kontakter samt erfarenheter till sina studenter, vilket är positivt för studenternas framtida yrkesliv. Gällande samverkan i yrkeslivet bedömer vi att utbildningen har ett utvecklat kontaktnät i form av både konsertverksamhet och samverkan med andra aktörer. Denna del vill bedömargruppen uppmuntra till att utbildningen utvecklar än mer, så att studenterna på bästa möjliga sätt förbereds inför framtida yrkesliv.

Sammantaget finns det utmaningar som lärosätet behöver beakta men som helhet ser bedömargruppen att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar i ett framtida yrkesliv.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: *Utbildningen verkar inte för att studenterna tar en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av ansökan framgår att lärosätet centralt har ett genomarbetat kvalitetssystem som musikhögskolan följer. Det finns ett flertal olika sätt för lärosätet att fånga upp studenters synpunkter på utbildningen. Bedömargruppen ser positivt på att det planeras programnära skriftliga utvärderingar som komplement till de nuvarande program- och kursutvärderingarna och vill uppmuntra lärosätet att fortsätta arbetet med att göra detta till ett utarbetat och effektivt system för studentinflytande.

Det framgår av underlaget att lärosätets kommunikationskanaler vänder sig till studenter vid respektive utbildning direkt, ofta genom muntliga återkopplingar. Bedömargruppen anser att lärosätet i högre grad skulle kunna inkludera studentkåren i det kvalitetssäkrande arbetet i utbildningen. Bedömargruppen kan utifrån ansökan konstatera att det finns organ med studentrepresentation där studenter ges möjlighet att komma till tals. Vid intervjun framgick dock att musikhögskolan inte i tillräcklig grad inkluderar studenterna, och inte heller återkopplar utvecklingsarbetet i tillräcklig grad till studenterna.

Vid intervjun framkom att ledning och lärare vid utbildningen i informella sammanhang är lyhörda för synpunkter på utbildningens innehåll och genomförande och engagerade i mötet med studenterna, vilket bedömargruppen ser positivt på. Denna styrka kan dock enligt bedömargruppen inte kompensera för bristerna som identifieras i de formella möjligheterna till inflytande. I en sådan liten utbildningsmiljö är det viktigt att upprätthålla studenternas formella möjlighet till inflytande, exempelvis vad gäller anonymitet och vid eventuell konfliktsituation. Bedömargruppen anser att det som framkommit av intervjuer och underlag visar på en otillräcklig medvetenhet kring de svårigheter som

detta innebär i en miljö med små studentpopulationer, och där lärares kompetens ofta har styrts valet av utbildningsort, och att därför ett aktivt arbete behövs från lärosäte och programledningens sida för att upprätthålla och stödja de formella möjligheterna till studentinflytande.

På grund av de ovan nämnda bristerna anser bedömargruppen att den formella möjligheten för studenter på musikhögskolan att utöva inflytande måste ses över och tydliggöras för alla inblandade för att detta område skall kunna anses tillfredsställande. Detta menar bedömargruppen att lärosätet rimligen bör kunna åtgärda och komplettera med inom sex månader.

Samlat omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: Utifrån ansökan och genomförda intervjuer anser bedömargruppen att lärosätet inte uppfyller samtliga krav för att ge en konstnärlig masterexamen i musikalisk gestaltning.

Bedömningsområdet Förutsättningar bedöms sammantaget som inte tillfredsställande. Utbildningens huvudområde är definierat och inriktat mot västerländsk konstmusik. Dock finner bedömargruppen att en avgränsning eller tydligare profil krävs för att möjliggöra hög kvalitet på utbildningen. Det finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas för att berika svenskt musikkliv. Vidare finns det en sammantagen god kompetens med tillfredsställande nivå på lärarkåren på kort sikt. Utbildningsmiljön är god men bedömargruppen finner studentgruppen i förhållande till utbildningens bredd alltför liten för att uppnå en kritisk massa. Forskningsmiljön har systematiskt byggts upp men bedömargruppen önskar att studenterna tog en mer aktiv del av den. Vid musikhögskolan finns en stabil och ändamålsenlig infrastruktur som nyttjas effektivt.

Bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat bedöms sammantaget som tillfredsställande. Utbildningens upplägg med tillhörande utbildningsplan och kursplaner är väl formulerade och progression mellan kurserna går att följa fram till examensmålen. Examinationsformerna är väl avvägda givet kursernas karaktär men bedömargruppen menar att lärosätet bör säkerställa att examinator för kurserna på konstnärlig grund är anställd utifrån konstnärliga meriter snarare än vetenskapliga. Som helhet bedöms området vara tillfredsställande men bedömargruppen uppmanar lärosätet att säkerställa jämställdhetsarbetet vid institutionen. Lärosätet har ett systematiskt jämställdhetsarbete som bör kunna säkerställa att så blir fallet framöver.

Bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. Enligt bedömargruppen förbereder utbildningen studenterna inför ett arbetsliv som professionella musiker. Det finns kurser som fokuserar på entreprenörskap, scenisk framställning och fördjupat konstnärskap - men också kurser som förbereder för en konstnärlig forskarutbildning. Men givet det begränsade antalet studenter som lärosätet planerar att anta till utbildningen anser bedömargruppen att det blir svårt att upprätthålla hög kvalitet i samtliga inriktningar. Ur ett arbetslivsperspektiv hade en mer profilerad utbildning varit att föredra. Sammantaget anser bedömargruppen ändå att utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar.

Bedömningsområdet Studentperspektivet bedöms som inte tillfredsställande. Bedömargruppen uppfattar att lärosätet har ett genomarbetat centralt kvalitetssystem som musikhögskolan följer. Det finns ett flertal olika sätt för lärosätet att fånga upp studenters synpunkter på utbildningen. Bedömargruppen anser att lärosätet i högre grad skulle kunna inkludera studentkåren i det kvalitetssäkrande arbetet i utbildningen. Bedömargruppen kan utifrån ansökan konstatera att det finns organ med studentrepresentation där studenter ges möjlighet att komma till tals. Vid intervjun

framgick dock att musikhögskolan inte i tillräcklig grad inkluderar studenterna, och inte heller återkopplar utvecklingsarbetet i tillräcklig grad till studenterna.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår bedömargruppen att Universitetskanslersämbetet beslutar att ge Karlstads universitet möjlighet att inom sex månader komplettera sin ansökan om att få utfärda konstnärlig masterexamen i musikalisk gestaltning med avseende på bedömningsområdena Förutsättningar samt Studentperspektivet.

Bilaga 2

Lärosätets svar på delning av preliminärt yttrande

Universitetskanslersämbetets examenstillståndsprövningar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Karlstads universitet

Yrkesexamen: Masterexamen i musikalisk gestaltning

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i prövningen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Område och huvudområde			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	2	3	Kandidatutbildningen är inte inom samma huvudområde som masteransökan (musikalisk gestaltning), utan inom huvudområdet musik
2	3	14-16	Den utbildning med klassisk inriktning och 5-6 studentplatser som vi beskriver i ansökan ska inte utökas med fler genrer, ensembleledning eller komposition, utan planerade andra inriktningar kommer att få ett eget antal studentplatser. Se s. 8 i ansökan: <i>Inom fem år:</i> Det planerade programmet Konstnärlig master musiker, 120 hp, avses börja i liten skala med 5-6 studenter på ett begränsat antal instrument med inriktning västerländsk konstmusik. När masterutbildningen är fullt utbyggd kommer den att ha expanderat vad gäller antal platser och antalet instrument.
3	1	1-2	Samma sakfel antyds här. Bredden skall alltså ske med separata inriktningar med egna studentplatser.

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	2	1-3	Vi har en kompetensförsörjningsplan som ständigt uppdateras. Den fanns dock inte med som bilaga i ansökan. Den efterfrågades inte heller under intervjuerna. Se även: Strategi för rekrytering av lärare och forskare 2021-2023 (kau.se) Vision och strategi 2030 Karlstads universitet (kau.se)

Utbildningsmiljön			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
4	2	4	<p>Vi ansöker inte om andra inriktningar med studentunderlaget på 5-6 studenter utan detta underlag gäller bara för den klassiska inriktningen. När den klassiska inriktningen är utbyggd kommer vi att ha 10-12 studenter, vilket ger en enhetlig utbildningsmiljö för dessa studenter. Utökning med andra inriktningar kommer att ha egna studentplatser.</p> <p>Se s. 8 i ansökan och ruta 2 i denna rapport</p>
4	4	1 och 7	<p>Vi har skrivit att det finns en stor potential för systematisk samverkan. Det betyder inte att alla dessa samarbeten finns nu, utan det är samarbeten som vi planerar att göra om vi får en master. Att inte alla är införstådda i dessa kan därför ses som naturligt.</p> <p>Planerad samverkan mellan olika inriktningar: Ur ansökan, sid 9:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi planerar att inom åtta år skapa en nydanande musikedagogisk utbildning, där sångstudenter och kompositionsstudenter möts i skapandet av opera och musikteater gestaltad med interaktiva teknologier. <p>På längre sikt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Med utbildningar inom både klassisk musik, folkmusik och rytmisk improvisation samt dans och bild som grund kommer en satsning att göras på en utbildning där dessa konstnärliga uttryck samverkar med varandra i tvärkonstnärliga möten. <p>Pågående samverkan mellan flera konstnärliga ämnen och utbildningsprogram/kurser vid lärosätet sker redan idag, bland annat med samtliga program och kurser på MHI samt genom projektet Sammankonst, vilket beskrivs kortfattat här: https://www.kau.se/nyheter/kultur-pa-kau-det-har-ar-pa-gang</p>
4	5	2-3	<p>Seminarier finns, studenter erbjuds att gå på dem och de har också i stor utsträckning deltagit.</p> <p><u>Exempel:</u></p> <p>Digital Kultur morgon, i samarr. mellan KAU/MHI och Region Värmland, en gång per månad: Aktuell konstnärlig forskning och utveckling samt forskning inom</p>

			<p>kulturområdet, presenteras i seminarieform vid Zoom-arrangemang. Inbjudna att delta är personal och studenter vid KAU/MHI samt intresserade aktörer inom det regionala kulturlivet. Flera MHI-forskare har hållit sådana seminarier under 2021, med som mest 60 deltagare. Nästa tillfälle blir den 27 januari 2022, med Carl Unander Scharin.</p> <p>Forskarklustret för lärande och gestaltning i konstnärliga ämnen har haft en seminariserie under ht 2021 och fortsätter med en seminariserie under vt 2022 dit studenter kommer att bjudas in. Under vt 2022 kommer ett forskningsprojekt inom det musikpedagogiska området att presenteras, till vilket studenter kommer att bjudas in.</p> <p>Vidare kommer studenter att under våren 2022 bli inbjudna till en slutpresentation med efterföljande diskussion gällande det VR-finansierade forskningsprojektet om bedömning av färdighetsprov.</p>
--	--	--	--

Resurser			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
5	3	7-8	MHI har många nationella och internationella kontakter som möjliggör nätverksbyggande (se bilaga 20 Nationell och internationell samverkan). Dessa genomförs på plats och/eller digitalt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Styrdokument			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Säkring av examensmålen			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
7	2	1,	Lektorn i musikpedagogik är examinator för samtliga kurser inom kandidatprogrammet. Det finns inte framskrivet i ansökan att en lektor i

		7-8	<p>musikpedagogik ska vara examinator även på masterprogrammet. Det ses som självklart att det ska vara en disputerad inom det konstnärliga området – antingen docent eller professor. Dekanus har också möjlighet att bevilja undantag för ”lägst docentnivå”, vilket annars är fallet inom kurser på avancerad nivå. Inom denna utbildning ser vi att examinator skulle kunna vara tex professor på konstnärlig grund, men med stöd av examinerande lärare med relevant kompetens på vetenskaplig grund.</p>
--	--	-----	--

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
8	1	3	<p>Vi har beaktat olika jämställdhetsaspekter på ett grundligt sätt. Detta finns framskrivet i ansökan på s. 39-40. Vid KAU står jämställdhetsintegrering högt på agendan (Jämställdhet och mångfald Karlstads universitet (kau.se)) och implementering sker kontinuerligt inom såväl undervisning som forskning. På MHI har vi genomfört ett flerårigt arbete kring jämställdhet, i vilket hela lärarkollegiet har medverkat. Detta har skett på flera personaldagar och campusmöten. Enkäten om jämställdhet riktades till hela institutionen, alltså till studenter på MHI och till studenter inom Dans samt Konst- och Bildgestaltning. Nolltolerens innebär att vi alltid tar allvarligt på och vidtar åtgärder vid bristande beteenden. Som exempel på en konkret åtgärd kan nämnas att vi stängt av en manlig student för olämpligt beteende mot en kvinnlig student. Studentkåren har informerats om detta arbete och har god kännedom. Även på student-/programledarmöten har frågor om jämställdhet tagits upp.</p>

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
9	2	3	Studentkåren är involverad i kvalitetssäkrande arbete. I studentkårens styrelse ingår en studentrepresentant från kandidatutbildningen samt studenter från övriga utbildningar på MHI. Det finns tre studentrepresentanter i programrådet och två studentrepresentanter i det konstnärliga utskottet.
9	2	5-6	Det finns andra mötesformer också, där MHI och kandidatutbildningen diskuteras: student- och programledarmöten 2-3 gånger per termin, och programrådsmöten en gång per termin med studenter, kursledare, programledare samt studie- och karriärvägledare.
9	2	7-8	I konstnärliga utskottet finns det två studentrepresentanter (se ansökan, s. 36 rad 3 från slutet). Samtliga ledamöter i konstnärliga utskottet, inklusive studenterna, är helt införstådda i arbetet med att ansöka om en masterutbildning. Alla i utskottet, inklusive studenterna, har läst och granskat ansökan med bilagor. Därefter har hela utskottet, även studenterna, bidragit med synpunkter. Slutligen har alla tagit del av den färdiga ansökan.
9	2	8-9	Detta finner vi olyckligt, vår ambition har varit att samtliga studenter skulle ha blivit informerade och fått möjlighet att bidra i arbetet. På student/ programledarmöten, programrådsmöten och i konstnärliga utskottet har studenterna informerats om och diskuterat planerna på en masterutbildning. Där har också förts en diskussion om både för- och nackdelar med en sådan utbildning.
9	2	10-11	Det kan vara så att inte alla studenter kommer på de möten som erbjuds. Detta kan förklara vissa kunskapsbrister i det som rör utbildningen.
9	3	4-5	Student- och programledarmöten, programrådsmöten, konstnärliga utskottsmöten, och kontakten med studentkåren är formella möten, där studenter har stort inflytande med stora möjligheter att diskutera och lyfta fram synpunkter på utbildningen. Dessutom tas studentsynpunkter alltid upp på sk KKM-gruppmöten, där kursledare och programledare från kandidatprogrammet medverkar. Många av studenternas synpunkter förmedlas också vidare till ledningen på

Datum

2022-01-12

Reg.nr

42-00112-21

			MHI. Även kursutvärderingar genomförs med kursledare och studenter efter varje avslutad kurs. Se även rutorna ovanför denna.
9	3	7-8	De formella kanalerna för studentinflytande arbetar vi seriöst med. Se även rutorna ovanför denna.